

Open brief Vlaamse Ouderenraad: “Is het betalend busabonnement ook echt zoveel succesvoller?”

Geachte heer minister Weyts,

Toen de Vlaamse regering in 2015 het gratis openbaar vervoer van De Lijn voor ouderen stopzette, uitte de Vlaamse Ouderenraad zijn bezorgdheid over de betaalbaarheid ervan voor ouderen, zeker voor wie slechts over een beperkt budget beschikt. We vreesden dat het betalend maken van de abonnementen vervoersarmoede bij ouderen in de hand werkt en de drempel tot participatie verhoogt.

Op 2 maart kon de Vlaamse Ouderenraad via de pers vaststellen dat u onze bezorgdheid ter harte neemt en het gebruik van het betalend abonnement door 65-plussers zorgvuldig opvolgt. U liet weten dat eind januari 2016 in totaal 335 721 ouderen een abonnement hadden gekocht, goed voor iets minder dan een vierde van de ouderen in Vlaanderen en Brussel. Omgekeerd betekent dit dat meer dan 76% van de ouderen geen abonnement kocht bij De Lijn. Dit terwijl de MOBIB-kaart (de administratieve moederkaart) na invoering in 2014 door maar liefst 950 000 ouderen werd aangekocht om gebruik te kunnen maken van het gratis abonnement.

De hele operatie wordt evenwel als een succes beschouwd, want het gebruik van deze abonnementen zou toegenomen zijn in vergelijking met 'toen het nog gratis was' (u noemt geen jaartal). De Vlaamse Ouderenraad is zeer geïnteresseerd in de cijfers die u opsomt. Tussen 2008 en september 2015 werd het gebruik van de gratis abonnementen per persoon immers niet geregistreerd. Dat gaf u zelf aan in het antwoord op een [parlementaire vraag](#). Op basis waarvan u dan stelt dat het aantal ouderen dat zijn abonnement minstens één keer per maand gebruikt met 20 000 is gestegen, en over welke termijn dat gebeurd is, is ons een groot vraagteken.

Uit de cijfers valt tevens af te leiden dat meer dan 57 000 ouderen een abonnement gekocht hebben zonder dit ook maar één keer te gebruiken in het voorbije half jaar. U meent dat zij allicht 'wachten op het mooie weer', of systematisch hun kaart vergeten te scannen bij het opstappen. Zelf zijn we eerder bezorgd dat de aankoop van een abonnement voor deze ouderen een miskoop was. Bijvoorbeeld omdat de (bel)bus die ze hoopten te kunnen nemen intussen afgeschaft is, het traject aangepast is, of dat hun lijn niet meer rijdt op de momenten dat zij hem nodig hebben.

Niet alleen lijkt uw uiting van vreugde ons enigszins voorbarig, ook uw inzicht in de *psyche* van ouderen verbaast ons. Zonder overleg met de doelgroep meent u te weten dat het hogere gebruik volledig te danken is aan het feit dat u het openbaar vervoer betalend hebt gemaakt, waardoor ze het 'meer naar waarde schatten'. Wij vangen andere signalen van ouderen op: klachten over de onbereikbaarheid van het woonzorgcentrum of ziekenhuis met het openbaar vervoer, de afschaffing van busverbindingen in de daluren die voor ouderen van belang zijn, mensen die noodgedwongen beroep moeten doen op duurdere alternatieven, haltes die niet meer te voet te bereiken zijn, en ga zo maar verder.

Ons is alvast duidelijk dat de extra opbrengst van de 65+ abonnementen tot op heden niet geïnvesteerd is in de uitbouw van een volwaardig vervoersaanbod op maat van ouderen die zo lang mogelijk zelfstandig thuis willen blijven wonen. Als er al meer actieve gebruikers zijn, dan zitten die

geconcentreerd in de steden, terwijl ouderen in buitengebieden uit de boot vallen. Alle ambities van uw collega-minister Vandeurzen rond het streven naar een leeftijdsvriendelijk Vlaanderen ten spijt.

Wij hopen dan ook dat u, als minister van Mobiliteit, de impact van de hervormingen die u doorvoert zorgvuldig en op basis van objectieve cijfers opvolgt, en de fundamentele gaten in de dienstverlening bijstuurt waar nodig. Als spreekbuis van de ouderen staat de Vlaamse Ouderenraad u graag bij in deze uitdaging. Maar dan liefst in overleg, en zonder ronkende verklaringen in de media die op creatieve schattingen gebaseerd zijn.

Hoogachtend,

Mie Moerenhout
Directeur Vlaamse Ouderenraad

Wie zijn we?

De Vlaamse Ouderenraad is het officiële adviesorgaan van de ouderen voor de Vlaamse overheid en het overlegplatform van 28 organisaties van en voor ouderen.

Contactpersoon

Mie Moerenhout, directeur
02 209 34 51
0472 445 313
mie.moerenhout@vlaamse-ouderenraad.be
www.vlaamse-ouderenraad.be